



## Temat: Tamowanie krwawień i krwotoków

► Po lekcji:

- a) rozpoznasz rodzaj krwotoku,
- b) zatamujesz krwotok,
- c) założysz opatrunek osłaniający i uciskowy.

► Na początek: przypomnienie wiadomości z biologii

ROLA POSZCZEGÓLNYCH ELEMENTÓW KRWI	
PŁYTKI KRWI	biorą udział w powstawaniu skrzepu
OSOCZE	pływają w nim krwinki
CZERWONE KRWINKI (ERYTROCYTY)	transportują <b>tlen</b> z płuc do komórek
BIAŁE KRWINKI (LEUKOCYTY)	bronią organizm przed wirusami i bakteriami

### ELEMENTY BUDUJĄCE UKŁAD KRWIONOŚNY:

- a. serce,
- b. tętnice,
- c. żyły,
- d. naczynia włosowate.

ELEMENTY UKŁADU KRWIONOŚNEGO	KIERUNEK PRZEPIYWU KRWI
TĘTNICE	SERCE → KOMÓRKI CIAŁA
ŻYŁY	KOMÓRKI CIAŁA → SERCE

Czasami zdarzają się **urazy** naczyń krwionośnych. Uraz naczynia krwionośnego może powodować przerwanie ciągłości jego ściany i (lub) przerwanie przepływu w świetle naczynia.

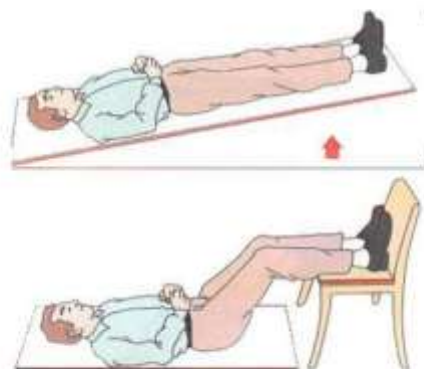
URAZ	KRWAWIENIE	KRWOTOK
Co to jest? Jak przebiega?	<b>powolna</b> utrata krwi, spowodowana uszkodzeniem <b>małych</b> naczyń krwionośnych	<b>nagła i obfita</b> utrata krwi na skutek uszkodzenia <b>dużych</b> naczyń krwionośnych (tętnic lub żył). Może do niego dojść na skutek urazu lub choroby, np. gruźlicy czy żyłaków przełyku.
Jakie są jego rodzaje?	żylny i mięszowy	Krwotoki - podział ze względu na <b>miejsce wypływu</b> krwi: 1. Krwotok wewnętrzny 2. Krwotok zewnętrzny  Krwotok - podział ze względu na <b>rodzaj</b> uszkodzonego naczynia 1. Krwotok tętniczy 2. Krwotok żylny 3. Krwotok włósczkowy
Pierwsza pomoc Jak opatrujemy?	opatrunek osłonowy	opatrunek uciskowy Jeżeli opatrujemy kończyny podnosimy je powyżej poziomu serca, zmniejszymy wtedy ciśnienie wypływającej krwi

3. Na skutek utraty dużej ilości krwi, w organizmie może dojść do **wstrząsu**, ponieważ nie jest dostarczany **tlen** do takich narządów jak: płuca, serce, czy mózg.

Układamy poszkodowanego w pozycji przeciwwstrząsowej, czyli podnosimy mu nogi na wysokość ok. 30 cm np. podstawiamy krzesło lub plecak.

## Wstrząs

### Pozycja przeciwwstrząsowa



Przydatne materiały:

Krwotok zewnętrzny - pierwsza pomoc

Krwotok z nosa

<https://www.youtube.com/watch?v=ZdFV6RFIJxE>

<https://www.youtube.com/watch?v=3CUCMfwk3T8>

Krwotok żylny i tętniczy

<https://www.youtube.com/watch?v=wnzxxpBjHm8>

<https://www.youtube.com/watch?v=1VvzfAAplUE>

<https://www.youtube.com/watch?v=B4wdobMNKYI>

Możesz również zapoznać się z materiałem na stronie <https://epodreczniki.pl/a/tamowanie-krwotoku/DwZ1Q20ck> i wykonać tam ćwiczenia.